

ЗАПИСНИК ОД ЈАВНА РАСПРАВА

по Студија за Оцена на влијанието врз животната средина
од интерконективен 400 kV далекувод ТС Штип (Мак) – ТС Ниш (Срб)
секција: ТС Штип – Македонско-Српска граница

На ден 11.05.2010 година, во сала2 на општина Штип, се одржа Јавна расправа по Студија за оцена на влијание врз животната средина од интерконективен 400 kV далекувод ТС Штип (Мак) – ТС Ниш (Срб), секција: ТС Штип – Мак-Срп граница. Јавната расправа која ја организираа Министерството за животна средина и просторно планирање во соработка со инвеститорот АД МЕПСО, и со поддршка на о.Штип, започна во 16:00 часот.

Присутни:

- **Влатко Цветановски**, советник во Одделение за оцена на влијание врз животна средина во Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП)
- Билјана Спировска, советник во Одделение за оцена на влијание врз животна средина во МЖСПП
- **Елизабета Силјановска Атанасова**, раководител на сектор, претставник на инвеститорот Македонски Електро преносен Систем Оператор - МЕПСО
- Бранка Станојевска, претставник на инвеститорот, МЕПСО
- **Константин Сидеровски**, консултант, одговорен експерт за изработка на Студијата- WIG International
- Снежана Ѓорѓиева, Самостоен референт во Сектор за комуникација со јавност, МЖСПП, записничар
- Претставници на општина Штип
- Заинтересирани/засегнати граѓани

Јавната расправа се одвиваше по следниот Дневен ред:

Отварање и вовед

1. Јавната расправа ја отвори **г-дин Цветановски**, советник во Одделението за оцена на влијание врз животна средина во Министерството за животна средина и просторно планирање. По претставување на присутните претставници од страна на министерството, инвеститорот, и изготвувачот на Студијата, тој истакна дека јавната расправа е уредно најавена во дневниот печат, локалните медиуми и засегнатите општини, а потоа и даде збор на претставничката на инвеститорот.

2. Г-ѓа **Силјановска Атанасова** претставник на инвеститорот АД МЕРСО, накратко ги објасни причините за реализација и значењето на проектот. При тоа истакна дека истиот е финансиран од Светска банка и сопствени средства на компанијата, и е прв интерконективен далекувод со Р.Србија, за кој после истражувањето е констатирано дека најпогодна почетна точка на далекуводот во ЕЕС на РМ е ТС Штип.

3. **Презентација на студијата за оцена на влијанието врз животната средина**
Г-дин **Сидеровски** консултант за животната средина, одговорен експерт за изработка на Студијата, го претстави тимот кој учествуваше во изработката: Академик проф. Д-р Владо Матевски, експерт за биолошка разновидност (хабитати и флора), Проф. Д-р Бранко Мицевски, експерт за биолошка разновидност (фауна), Г-дин Митко Димов, експерт за геологија и води и ја презентираше истата.

На почеток на презентацијата тој ги потенцираше придобивките на проектот :

- ✓ Унапредување на условите за пренос на електрична енергија и моќност помеѓу електроенергетските системи на Македонија и Србија.
- ✓ Подобрување на квалитетот, доверливоста и флексибилноста на електроенергетскиот систем за снабдување со електрична енергија во регионот.
- ✓ Зголемување на севкупниот преносен капацитет на електро-енергетскиот коридор север - југ.
- ✓ Унапредување на напонските прилики на електроенергетските системи.
- ✓ Редуцирање на присуството на енергетските преоптоварувања на постојната електро-преносна мрежа.

Врз основа на видот и големината на проектот, МЖСПП го задолжи инвеститорот да изработи Студија за оцена на влијанието врз животната средина. Студијата е изготвена согласно утврдениот обем од страна на МЖСПП и стандардите за ОВЖС на Светската Банка, а нејзина основна цел е: Идентификација на **базните услови на животната средина**, како и основните **социо-економски услови** во подрачјето каде ќе се спроведува проектот, Предвидување и опис на **веројатните ефекти / влијанија** од проектот, Предлог **мерки за намалување на влијанијата**, каде тоа е неопходно и **План за управување со животната средина**.

Истата е фокусирана на анализа на главните влијанија во најзначајните фази и тоа: Во Фаза на изградба анализирани се: Бучава, Квалитет на воздух, Биолошка разновидност, Управување со цврт отпад и Влијание врз води; и во Оперативна фаза: Електро-магнетни полиња, Биодиверзитети Визуелни аспекти.

70 километарската траса на оваа секција на далекуводот поминува низ општините Штип, Карбинци, Свети Николе, Куманово и Старо Нагоричане.

Истата воглавно поминува низ непошумено и ненаселено подрачје. Онаму каде што трасата поминува покрај евидентирани локалитети на значајни видови флора и фауна, предложени се заштитни мерки за ублажување и намалување на потенцијалните негативни влијанија за кои инвеститорот се обврзува да ги почитува. Исто така во текот на фазите на изградба и оперативност на далекуводот ќе биде спроведуван **План за управување со животната средина кој е формулиран согласно стандардите на Светската Банка и содржи и детална програма за мониторинг.**

Имајќи ги во предвид резултатите на студијата за оцена на влијанието врз животната средина и принципите на одржливиот развој, изградбата и оперативноста на интерконективниот 400 kV далекувод е оправдана, бидејќи:

Аспектите на животната средина поврзани со сите фази на животниот циклус на далекуводот се целосно утврдени и земени во предвид. Процената на влијанијата врз животната средина е базирана на најдобро достапни информации и разгледување на кумулативни влијанија. Идентификуваните веројатни влијанија можат да бидат елиминирани или намалени и, според тоа, предложениот далекувод не претставува закана за сериозна или неповратна штета врз животната средина. Предложениот далекувод нема да предизвика влијанија врз биолошката разновидност и еколошкиот интегритет на подрачјето.

МЕПСО ќе ги спроведе предложените мерки за намалување на влијанијата врз животната средина со цел да обезбеди влијанијата да се одржуваат на прифатливо ниво во текот на целиот животен циклус на 400 kV далекувод од Штип до македонско-српската граница.

Г-дин Цветановски пред да ја отвори дискусијата информираше дека сите заинтересирани можат студијата да ја погледнат на интернет страницата на Министерството и да дадат коментар во однос на истата.

Дискусија:

➤ Г-дин Лазо Богатинов, инспектор во Општина Штип, имајќи го во предвид досегашното искуство на терен сугерираше на инвеститорот да бидат активни во надзорот при изградбата, особено при ископите на земја, и истата изведувачот да ја депонира согласно дозволи добиени од општината.

Г-ѓа Атанасова од МЕПСО одговори дека сите мерки ќе влезат во тендерот како услов за изведувачот на објектот и нема да биде заобиколена ниедна процедура како и задолжителниот надзор.

➤ Г-дин Зоран Зарински од ЕД Виножито: со студијата не се утврдени штетни влијанија врз здравјето на човекот но што ако при функционирањето на далекуводот се утврдат влијанија врз малкуте орли кои се загрозен вид.

Г-дин Сидеровски одговори дека инвеститорот е обврзан да го почитува Планот за управување со животната средина и да ги мониторира влијанијата. Предвидени се мерки да се оневозможи судир на птиците со далекуводот.

Проф. Мицевски дополни: во Р.М има 18 единки од Царскиот орел. Влијанието е проектирано на зона до 3 км. од трасата и предвидено е поставување на одбојници за птици што е и светска пракса. На одговорот на Г-ѓа Атанасова од МЕПСО дека и досега се правел мониторинг односно правени се извештаи во рамките на постапката за одржување на далекуводите и водена е статистика за евентуални судири со далекуводот, проф Мицевски бараше да биде записнички констатирано дека е потребно да се врши мониторинг од страна на стручни компетентни лица за одредена област.

➤ Г-ѓа Јорданка Калајџиеска од ЕД Виножито во својата дискусија ја истакна позитивната страна од изградба на ваков инфраструктурен зафат во Источна Македонија, но и таа укажа на неопходноста од мониторинг особено во оние малку села кои почнуваат заживуваат со викенд-посетители.

Г-дин Милан Талевски од службата за одржување во МЕПСО направи една споредба со далекуводот кон Р.Бугарија. Оваа траса поминува во рамничарски предел во однос на таа, истата е многу „полесна“, во однос на терен, населеност и вегетација. Трасите редовно се одржуваат и влијанијата на далекуводот се незначителни.

➤ Г-ѓа Сенка Андреева, инспектор за животна средина во о.Штип го искажа своето воодушевување од сеопфатноста и квалитетот на студијата. Воедно ги истака и придобивките од реализацијата на проектот особено поради фактот дека за да вистински заживеат опустените села потребна е инфраструктура, патишта и особено вода и струја.

Други дискусанти не се пријавија и јавната расправа ја затвори г-дин Цветановски во 18:00 часот.

Записничар:
Снежана Ѓорѓиева

Листа на присутни лица на Јавната расправа за Проектот: интерконективен 400kv далекувод ТС ШТ-ТС Ниш одржана во ОпштинаШтип на 11.05.2010 година

Р. бр.	Име и презиме	Институција	Контакт тел. и e-mail
1	Снежана Ѓурѓева	МНСП	S.gjorgjieva@moepp.gov.mk 076 445897
2	Јорданка Крстическа	Економ. Виножито - Штип	032-592-476 078-473-630 / edimirov@t.hub.mk
3	Зоран Зарински	Е.2. Виножито - Штип	071 392-924 22azinski@7-home.mk
4	Михајло Димов	WYG - Геодезија и Врв	075/472-446 dimov_mitko@yahoo.com
5	Бранко Миџеровски	WYG - Фауна	070/254.736 / brankom@ukm.edu.mk
6	Владо Матеровиќ	WYG - Флора, хатнотати	07/398 085 / vlado.materovski@yahoo.com
7	Борче Безенков	Општина Штип	078/472-744 borca.vezenkov@stip.gov.mk
8	Сенка Аларева	Општина Штип	078/472630 senka_alarova@yahoo.com
9	Лазо Богатинов	Општина Штип	078/472750 lazobog@yandex.com
10	Милоша Рајчиќа	Општина Штип	3149034 milosha@shpso.com.mk
11	Михајл Тамевски	АД МЕНСО (ДАНКОВИЌИ)	075-228-342; 071-387273
12	Брејна Станевиќ	АД "Менсо"	070.359.248; granica@menso.com.mk
13	Анастас Ташковски	А.Д. МЕНСО	070367354; 075367354 anastast@menso.com.mk
14	Бунѓале Сулџиќ	МНСП	076 471 427 b.sulzick@moepp.gov.mk
15	Влатко Цветановски	МНСП	076 455 426 v.cvetanovski@moepp.gov.mk
16	Елизабета Спасановска Атанасова	АД МЕНСО	076 257 928 beti@menso.com.mk
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			